

Arkivnr: 2014/13889-152

Saksbehandlar: Even Vaular

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Fylkestrafikksikringsutvalet i Hordaland		24.09.2019

Oppmoding frå Trygg Trafikk - Meir komplett statistikk for trafikkulykker

Samandrag

Ein rapport frå Trygg Trafikk avdekkjer store mørketal i den offisielle statistikken for vegtrafikkulykker. Dette er ei utfordring for det målretta trafikksikringsarbeidet i Noreg. Trygg Trafikk oppmodar ansvarlege myndigheter om å få fortgang i arbeidet med betre statistikk over trafikkskadar.

Økonomi: Ikkje relevant

Klima: Ikkje relevant

Folkehelse: Manglande dekningsgrad i den offisielle statistikken for vegtrafikkulykker er ei utfordring for det målretta trafikksikringsarbeidet.

Regional planstrategi: Ikkje direkte relevant.

Forslag til vedtak

Fylkestrafikksikringsutvalet (FTU) er uroa over dei store manglane i den offisielle statistikken over vegtrafikkulykker som er påvist gjennom Trygg Trafikk sin rapport om skaderegistrering.

FTU ber ansvarlege myndigheter om å få fortgang i arbeidet med å sikra ein meir fullstendig statistikk for vegtrafikkulykker.

Ingrid Kristine Holm Svendsen
kst. fylkesrådmann

Håkon Rasmussen
fylkesdirektør samferdsel

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Vedlegg

- 1 Brev frå Trygg Trafikk til FTU - Meir komplett statistikk for trafikkulykker
- 2 Trygg Trafikk 2019 - Helsevesenbasert skaderegistrering som verktøy for å forebygge trafikkulykker

Fylkesrådmannen, 10.09.2019

Bakgrunn

Ein rapport frå Trygg Trafikk avdekker store mørketal i den offisielle statistikken for vegtrafikkulykker. Det er denne statistikken som ligg til grunn for trafikksikkerheitsarbeidet i Noreg. Rapporten «Helsevesenbasert skaderegistrering som verktøy for å forebygge trafikkulykker» er utarbeidd av dr. philos Johan Lund ved Universitetet i Oslo, på vegner av Trygg Trafikk. Lund er ekspert på skadestatistikk.

Om rapporten

I rapporten går Lund gjennom ulike relevante register frå helsevesenet (til dømes dødsårsakregisteret, statistikkregisteret for uføretrygd, Nasjonal traumeregister, osv.) og finn data om ulykker med trafikkskade. Desse vert samanlikna med tilsvarande data frå politiregisteret, som er utgangspunkt for den offisielle statistikken for vegtrafikkulykker.

Rapporten finn at den offisielle statistikken har ganske oppsiktsvekkande manglar. Den dekkjer berre ca. 17 prosent av alle som er skadde i vegtrafikkulykker. For særst alvorlege og alvorlege skadar er dekningsgrada på 37 prosent. Desse skadekategoriene er viktige i arbeidet med Nullvisjonen. For lettare skadar er om lag 15 prosent med i politiet sin statistikk. For drepne er det derimot eit komplett samsvar.

I stortingsmeldinga frå 2016 om trafikksikkerheitsarbeidet¹ signaliserte regjeringa at dei skulle *utgreia behovet for nye retningslinjer for registrering av vegtrafikkulykker og auka utveksling av skade- og ulykkesdata* (s. 86). Denne intensjonen vart vidareført som tiltak (nr. 135) i Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerheit på veg 2018-2021. Trygg Trafikk har no bedt helse- og samferdslemyndigheitene om å få fortgang med dette arbeidet. Trygg Trafikk skriv i brev til FTU Hordaland (vedlagt denne saka):

«Konkret har me oppmoda til at det vert sett av 10 mill. kr. i statsbudsjettet for 2020 til å etablere ein nasjonal kapasitet på dette området, knytt til Nasjonalt folkehelseinstitutt. Viktige oppgåver for ei slik eining vil t.d. kunne vera å utvikle eit nasjonalt traumeregister til å verta ei valid kjelde for statistikk over trafikkulykker, betre skaderegistrering ved sjukehusa, utvikle ei geografisk stadfesting av trafikkulykker, inkl. sykkel- og fotgjengarulykker med meir.»

Fylkesrådmannen sine kommentarar

Nasjonalt og regionalt har ein lagt vekt på å driva eit trafikksikkerheitsarbeid forankra i oppdatert kunnskap og statistikk. Statistikken over vegtrafikkulykker har gitt oss eit bilete av kor utfordringane våre ligg, og kva omfanget er. Når ein kjenner utfordringane kan ein velja dei rette tiltaka. Med dokumentasjon og evaluering av verknaden av tiltak, og utvikling av nye tiltak, har ein kunne utvikla dette arbeidet vidare. Det kunnskapsbaserte arbeidet sikrar at stega me tar for ein sikrare kvardag i trafikken, er gjennomtenkte og vel grunngitte. Når noko så grunnleggande som ulykkesstatistikken me legg til grunn verkar å vera vaklande, er det grunn til å vera uroa.

Det er allereie ei kjent sak at mørketala for eineulykker med fotgjengarar og syklistar er store. Dette er ikkje berre ulykker med lettare skade, men også alvorlege ulykker. Me vil kunne førebygga mange slike ulykker om me veit meir om kvar og kvifor ulykkene inntreffer. Det er vanskeleg å setta i verk tiltak «i blinde». Statistikk frå andre stader tilseier at ein stor del av eineulykkene har samband med mangelfull drift og vedlikehald og dårleg tilrettelegging. Det vil verta behov for å følgja opp drift og vedlikehald ytterlegare for få ein nedgang i eineulykker, og for å gjera det meir attraktivt for folk å gå og sykla.

Fram til ein betre nasjonal statistikk over vegtrafikkulykker er på plass, kan ei lokal ulykkeskartlegging gi viktig kunnskap. Bergen peikar seg ut som mest aktuelle stad, då det er her ein finn klart flest mjuke

---

¹ Meld. St. 40 (2015-2016). «Trafikksikkerhetsarbeidet – Samordning og organisering.

trafikantar i fylket. Kartlegginga av sykkelulykker som Oslo skadelegevakt gjennomførte på oppdrag frå Helsedirektoratet og Vegdirektoratet i 2014/2015, kan fungera som utgangspunkt for eit slikt arbeid. Ei lokal kartlegging i Bergen bør forankrast i Miljøløftet.

I brevet frå Trygg Trafikk til FTU kjem dei med tilråding om at eitt eller fleire FTU «kan ta initiativ til eit innspel, anten kvar for seg eller i fellesskap, til helse- og samferdslemyndigheitene der ein stør oppom Trygg Trafikk si oppmoding om å få fortgang i arbeidet med å få på plass ein meir komplett statistikk på trafikkulykker». Fylkesrådmannen meiner FTU bør stilla seg bak denne oppmodinga.